

СТАНОВИЩЕ

ОТ

проф. д-р. Елена Каралийска-Тръпкова

преподавател в катедра „Класическо пеене” във Вокален факултет

в НМА „Проф. Панчо Владигеров”-София

по конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент” по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, специалност „Камерно пеене (с пианист)” обявен в ДВ бр. 16/10.02.2025 г.

В конкурса за академичната длъжност „Доцент” по специалност „Камерно пеене (с пианист)”, обявен в ДВ бр. 16/10.02.2025 г. и в интернет страницата на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев”-Пловдив, като единствен кандидат се явява д-р Елвира Тодорова Матева, старши преподавател в АМТИИ-Пловдив.

Данни за кандидата:

Елвира Тодорова Матева е старши преподавател по камерна музика и интерпретация и корепетитор на вокалните класове в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” Пловдив. Родена е на 9.01.1968 г. Завършва НУМТИ „Добрин Петков”, Пловдив през 1987. В периода 1988-1993 е студент в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” където изучава Музикална Педагогика и Инструментално Изкуство – пиано в класа на проф. Роксана Богданова.

Елвира Тодорова Матева разгръща своята творческа енергия, участвайки в музикални събития, утвърждаващи нейната творческа личност и професионализъм. Като акомпаниятор на инструменталисти и певци е удостоена с наградите:

- 2025 – Благодарствена грамота за майсторски акомпанимент – Международен конкурс за музикално, танцово и изобразително изкуство „Орфееви таланти” – Пловдив;

- 2021 – Диплом за високо художествен акомпанимент от „VIII национален академичен конкурс Йохан Себастиан Бах и неговото съвремие” – АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” Пловдив;
- 2021 – Грамота за високо художествен акомпанимент – V международен конкурс за камерна музика и индивидуални изпълнители „Проф. Асен Диамандиев” – Арт Боровец Фестивал;
- 2020 – Грамота за художествен съпровод – Празници на изкуствата „Боровец 2020”, IV международен конкурс за камерна музика и индивидуални изпълнители;
- 2019 – Диплом за най-добро клавирно партньорство – VI-ти Национален Академичен конкурс „Й.С. Бах и неговото съвремие” - АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” Пловдив;
- 2019 – Диплом за принос в откриването и развитието на млади таланти – XIV международен конкурс за млади изпълнители на класически музикални инструменти – Перник;
- 2002 – Диплом за изключителни постижения като корепетитор на VIII Международен конкурс за млади изпълнители „Eugen Cosea” Кишинев, Молдова;
- 1999 – Диплом за високо художествен съпровод в IV-ти международен конкурс за млади тромпетисти – Охрид, Северна Македония;
- 1996 – Диплом и звание дипломант на II-ри международен конкурс за изпълнение на медни духови инструменти „Нижний Новгород – Брас” – Нижний Новгород, Русия;

Творческият път на ст. пр. д-р Елвира Матева я утвърждава като един от камерните музиканти с подчертан афинитет към партньорство с певци. Закономерен е нейният интерес към вокално-техническата проблематика на ансамбловото музициране. В тази посока са и нейните теоретични търсения. Елвира Матева изследва редица аспекти на камерно вокалното музициране. Публикациите ѝ *Трансформация на музикално-драматургичния семантичен жанров модел в „Серенада” от вокалния цикъл „Песни и танци на смъртта” от Модест Мусоргски* (2024), *Микрообучението във вокалната дейност-експеримент за усъвършенстване на езиковите умения* (2024), *Интегративен диалог между „Danse macabre” и „Приспивна песен” от камерно-вокален цикъл „Песни и танци на смъртта” от Модест Мусоргски*, *„Danse macabre” – композиционни и звукоизобразителни ракурси*, *Камерно-вокален цикъл „Песни и танци на смъртта” от М. Мусоргски – история на*

създаване, са свидетелство за задълбочения подход на кандидата към камерно-вокалното изкуство. Елвира Матева не се ограничава само и изключително в тази област-тя подхожда с професионализъм и задълбоченост и към историята и развитието на пловдивска валдхорнова школа. Публикува изследване на тема *Звездни мигове от ежедневието на пловдивската валдхорнова школа* в съавторство с д-р Борис Мирчев. (2014).

Участието в национални и международни проекти маркира професионалното израстване на Елвира Матева:

- 2024 – „Прилагане и изследване на концепцията за microlearning (микрообучение) в работата по английски език със студенти от вокалните класове”;
- 2024 – Erasmus + ‘Facing Challenges and Finding Solutions in 21st Century Music Education for Young Learners’;
- 2023 – „СЦЕНА НА МЕЧТИТЕ”, финансиран по програма „Социално ангажирани изкуства” на НФК; бенефициент Дивизи ЕООД;
- 2023 – Концерт – Европейска нощ на учените 2023, финансиран от Европейския съюз по програма „Хоризонт Европа, дейности „Мария Склодовска Кюри”;
- 2022/2023 – „СИМФОДЕЦА“, финансиран по „Програма за възстановяване и развитие на организации в областта на любителското изкуство“, НФК; бенефициент Дивизи ЕООД;
- 2022 – „Среща на световите” – зала АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” по Проект КТРИО – Европейска нощ на учените;
- 2020/2021 – „Деца в оркестъра към Национален Фонд Култура”, бенефициент Дивизи ЕООД;
- 2020 – „Музика в библиотеката” – цикъл от детски образователни концерти в сътрудничество на КМВ „Дивизи” и НБ „Иван Вазов”;
- 2019 – „Нощ / Пловдив” – съвместен проект към фондация „Отворени изкуства”, КМВ „Дивизи” и ХГ „Св.св. Кирил и Методий”;

Оценка за съответствие с минималните национални изисквания

В настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” ст. пр. д-р Елвира Матева представя следните документи и материали: творческа биография, подробна справка за изпълнение на наукометричните показатели и тяхното съответствие с минималните национални изисквания,

придружена с доказателствен материал, авторска справка за научните приноси на трудовете и цитиранията.

Анализът на справката с наукометричните показатели, представена от ст. пр. д-р Елвира Матева, сочи пълно съответствие и **надвишаване** на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” . Считаю, че предоставените материали отговарят на условията за участие в конкурсната процедура по реда на ЗРАСРБ и Правилника на АМТИИ за прилагането му.

Група от показатели А-50 т. (от изисквани-50 т.)

През октомври 2024 г. на Елвира Матева е присъдена образователната и научна степен „доктор” за изследването *Камерно-вокален цикъл „Песни и танци на смъртта от Модест Мусоргски-генезис и развитие на средновековните макабрени сжети в контекста на сонорно-интонационната релация*. Подчертано приносният характер на дисертационния труд се разгръща в музикално-стилистичен и изпълнителски анализ на камерно-вокалния цикъл.

Група от показатели В-385 т. (от изисквани-100 т.)

В тази група по показател 5. *Водеща (самостоятелна)творческа изява в областта на изкуствата* кандидатът предлага Справка за приносния характер на художественотворческата дейност, която да бъде зачетена като хабилизационен труд на основание на чл. 24, ал. 1 т. 3 от ЗРАСРБ. Предложените 11 творчески изяви дават ясна представа за богатата и многостранна дейност на ст. пр. д-р Елвира Матева: солист-пианист на Държавна филхармония-Бургас с изпълнение на Концерт за пиано и оркестър *e moll* от Едвард Григ с диригент Ахмед Ел Саеди (1993), акомпаниятор на виолистката Румяна Петрова в концерт в Балабановата къща, осъществен през 1995 г. Следват концерти с валдхорнистите Иван Вачев (1996), два концерта с Румен Илинов (1999), с Иван Калпошанов (2000).

Специално откроявам първото изпълнение в Пловдив на едноактната моноопера „Човешкият глас” от Франсис Пуленк със солист Ралица Горанова в акомпанимент на Елвира Матева (5 октомври 2005, зала АМТИИ), за

подготовката на което се изискват задълбочено проникване в музикалната фактура и професионално познаване на спецификата на вокалната и клавирната партии. Като значими са представените камерно-вокални концерти в Скопие-Македония (2017), Ксанти-Гърция, концертът с вокалното дуо доц. д-р Лиляна Гурска и д-р Анна Фабрелло. Тематичният концерт с музика на Франческо Паоло Тости обрисова пианиста Елвира Матева като акомпаниятор, който разгръща своя талант в широк музикален спектър.

Група от показатели Г-435 (от изисквани-120 т.)

Представената публикувана книга на базата на защитен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” *Камерно-вокален цикъл „Песни и танци на смъртта от Модест Мусоргски-генезис и развитие на средновековните макабрени сжети в контекста на сонорно-интонационната релация* (ISSN 978-619-7682-55-7, print, ISSN 978-619-7682-55-4,online) както и 4 статии и доклади, публикувани в специализирани издания в областта на изкуствата са предложени в справката като притежаващи приносен характер.

Ст. пр. д-р Елвира Матева продължава своите научни търсения в сферата на лириката и музикалните ѝ превъплъщения в статия, посветена на музикалните интерпретации на Гьотевото стихотворение „Nur wer die Sehnsucht kennt” (Вилхелм Майстер). Научните приноси на изследването са безспорни и аргументирани.

Не на последно място искам да изтъкна и статията, публикувана на базата на изследвания в обучението на певците: „Микрообучението във вокалната дейност-експеримент за усъвършенстване на езиковите умения”. Считаю, че направените анализи и публикуването им са изключително важни за откриване на подход към интерпретацията на всяка една вокална творба.

В точка 13 от същата група са включени четири концерта на солисти-инструменталисти и певци, акомпанирани от Елвира Матева, сред които се откроява първото изпълнение на „Първи песни” оп. 5/оп.47 от Фазъл Сай от баритона Алпер Юнлюктюрк (28 януари 2020, Културен център Радио„Пловдив”). В точка 14 са включени 13 участия на кандидата в

концерти, конкурси, майсторски класове и фестивали в Битоля, Скопие (Северна Македония), Бурса , Одрин (Турция), Виена (Австрия), Пловдив.

Група от показатели Д-95 (от изисквани-40 т.)

По показател 17-*Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране* са дадени 6 цитирания. По показател 18 – *Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране* ст. пр. д-р Елвира Матева посочва 1, а по показател 19-*Рецензии за реализирани авторски продукти или творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата* са изброени 3.

Група от показатели Е- 85 (от изисквани-50 т.)

Дейността, представена от ст. пр. д-р Елвира Матева в тази група се изразява в участие в два проекта по НХТД на АМТИИ, „Прилагане и изследване на концепцията за microlearning (микрообучение) в работата по английски език със студенти от вокалните класове” (2024) и „Музикалният театър-творческа лаборатория за специфични езикови и вокални звукови модели: исторически културни и семантични аспекти” (2025).

Значими и важни за развитието на младите музиканти са и ръководените от ст. пр. д-р Елвира Матева майсторски класове по вокална камерна музика- в рамките на „Академия музика 2025”, АМТИИ (2025) и в програмата на LXI международен фестивал на камерната музика-Пловдив (2026). Осъществяването на обмен на изпълнителския опит с водещи акомпанятори е фактор, подпомагащ израстването и формирането на професионални умения у студентите.

Ст. пр. д-р Елвира Матева е акомпанятор и на майсторския клас на проф. д-р Ришард Минкиевич, преподавател в МА „Станислав Моншко”, Гданск, Полша, където нейните професионални качества са високо оценени.

Тези изяви дават ясна представа за широкия обхват на творческите проекти на ст. пр. д-р Елвира Матева.

Педагогически приноси

Елвира Матева израства в академичната структура на АМТИИ, Пловдив от акомпаниятор до ст. пр. по камерна музика и интерпретация. Приносът ѝ в изграждането на професионални качества у студентите е безспорен. През 2021 г. е удостоена с *Диплом за високи педагогически постижения* от „VIII национален академичен конкурс Йохан Себастиан Бах и неговото съвремие” – АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” Пловдив (2021).

Заклучение

Въз основа на приносния характер на представената научна и художествено-творческа дейност на ст. пр. д-р Елвира Тодорова Матева и съответствието на справката на националните минимални изисквания, заложили в ЗРАСРБ, давам категорично своята положителна оценка и убедено предлагам на почитаемото научно жури да присъди на ст. пр. д-р Елвира Тодорова Матева академичната длъжност **„доцент”** по специалността „Камерно пеене (с пианист)” в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

06.06. 2026 г.

проф. д-р Елена Каралийска-Тръпкова